

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, https://socmin.lrv.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO, PERKELIANČIO DIREKTYVĄ (ES) 2019/882 Į NACIONALINĘ TEISĘ, PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projektą (toliau – Projektas).

Sprendžiamos problemos ir siūlomos jų sprendimo priemonės, sprendimo įgyvendinimo kaštai, nauda, kurios tikimasi:

I. Sprendžiamos problemos	Problema: nesuderinti prieinamumo reikalavimai tam tikriems gaminiams ir tam tikroms paslaugoms, dėl kurių Europos Sąjungos (toliau – ES) vidaus rinka neveikia sklandžiai ir sudaromos kliūtys laisvam gaminių ir paslaugų judėjimui ES vidaus rinkoje. Kartu, nesudaromos vienodos sąlygos visiems vartotojams, ypač asmenims su negalia, vienodai gauti naudą iš gaminių ir paslaugų, nes ne visais atvejais šie yra prieinami.
II. Siūlomos priemonės	Siekiant panaikinti kliūtis laisvam gaminių ir paslaugų judėjimui ES vidaus rinkoje 2019 m. balandžio 17 d. buvo priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų. Projektas parengtas siekiant perkelti ir įgyvendinti Direktyvą (ES) 2019/882. Projekte apibrėžiami gaminiai ir paslaugos, kuriems taikomi prieinamumo reikalavimai, gamintojų, importuotojų, platintojų ir paslaugų teikėjų pareigos, įskaitant techninių dokumentų, atitikties deklaracijų rengimą ir CE ženklavinimą bei neproporcingos naštos vertinimo kriterijai. Projekte taip pat nustatomas nacionalinis Direktyvos (ES) 2019/882 įgyvendinimo modelis, įskaitant rinkos priežiūros mechanizmą. Siūlomas modelis sukurtas remiantis jau egzistuojančiais modeliais, įtvirtintais Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatyme bei Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatyme.
III. Priemonių kaštai	Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nurodė tokį poreikį: 2023 m. – 84,95 tūkst. Eur, 2024 m. – 85,3 tūkst. Eur, 2025 m. – 142,9 tūkst. Eur. Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai nuo 2025 m. kasmet reikės 330,86 tūkst. Eur. Lietuvos transporto saugos administracija nurodė tokį poreikį: 2023 m. – 33,15 tūkst. Eur, 2024 m. – 29,15 tūkst. Eur. Lietuvos radijo ir televizijos komisijai nuo 2025 m. reikės papildomo 1 etato,

	kurio išlaikymui reikėtų 33 000 eurų per metus. Detalesnė informacija pateikiama aiškinamajame rašte.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus teikiamą Projektą numatomas teigiamas poveikis vartotojams, kuriems yra aktualūs taikomi prieinamumo reikalavimai, ypač asmenims su negalia – t. y. Projekte įtvirtinti gaminiai ir paslaugos turės atitikti jiems taikomus prieinamumo reikalavimus ir tai sudarys galimybę gaminiiais ir paslaugomis naudotis daugiau vartotojų, kurie to anksčiau padaryti negalėjo. Kartu, priėmus Projektą, bus sukurtas nacionalinis gaminių ir paslaugų prieinamumo politikos institucinis modelis, kuris ateityje galės būti naudojamas gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų taikymo plėtrai bei rinkos priežiūrai prieinamumo aspektu.

Projektas tiesiogiai neįgyvendina Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, tačiau prisideda prie šių jo priemonių:

- „2.2.4. Didinti kultūros ir visuomenės informavimo paslaugų prieinamumą žmonėms su negalia ir socialinės atskirties grupėms, atitinkamai pritaikyti jiems informacinę infrastruktūrą, užtikrinti jų teisę savarankiškai dalyvauti kultūroje“;
- „3.2.5. Mažinti žmonių su negalia diskriminaciją, sukuriant informacijos prieinamumo neįgaliesiems sistemą“.

Projektas turi teigiamą poveikį Nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, horizontaliesiems principams „darnus vystymasis“ ir „lygios galimybės visiems“. Projektas horizontaliajam principui „Inovatyvumas (kūrybingumas)“ neigiamo poveikio nedaro.

Projektu perkeliama Direktyva (ES) 2019/882. Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, kitų norminių teisės aktų rengimo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projekte įtvirtintos naujos sąvokos įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Teisės aktų projektai buvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir teikti išvadoms gauti. Projektas aptartas 2022 m. spalio 18 ir 25 d. tarpinstituciniuose pasitarimuose. Pastabos projektui suderintos su Vyriausybės kanceliarija darbo tvarka.

Atsižvelgiant į tai, kad Direktyvos (ES) 2019/882 perkėlimo į nacionalinę teisę terminas jau yra pasibaigęs ir į tai, kad 2022 m. liepą buvo gauta Europos Komisijos užklausa dėl Direktyvos (ES) 2019/882 perkėlimo į nacionalinę teisę, egzistuojant rizikai, kad bus pradėta Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūra ir siekiant kuo greičiau užtikrinti tiek teisės į prieinamumą reglamentavimą gaminių ir paslaugų srityje, tiek sudaryti tinkamas sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams pasirengti įgyvendinti gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekte numatomas siūlymas Lietuvos Respublikos Seimui svarstyti Projektą skubos tvarka.

Projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Lygių galimybių, moterų ir vyrų lygybės grupė (vadovė – Jolanta Sakalauskienė, tel. 8 614 19075, el. p. jolanta.sakalauskiene@socmin.lt; kontaktinis asmuo – patarėjas Eitvydas Zurba tel. 8 658 61202,

el. p. eitvydas.zurba@socmin.lt), bendradarbiaudama su darbo grupės Prieinamumo direktyvos perkėlimui į nacionalinę teisę, sudarytos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. A1-453 „Dėl darbo grupės 2019 m. balandžio 17 d. Europos parlamento ir tarybos direktyvos (ES) 2019/882 Dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų perkėlimo į nacionalinę teisę sudarymo“, nariais.

PRIDEDAMA:

1. Vyriausybės nutarimo projektas (1 lapas);
2. Projektas (29 lapai);
3. Projekto aiškinamasis raštas (9 lapai);
4. atitikties lentelė (78 lapai);
5. administracinės naštos vertinimo ataskaita (*excel* failas);
6. antikorporcinio vertinimo ataskaita (6 lapai).

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė